

Welkom op de toren van de Protestantse kerk te Den Burg

Na de eerste trap bent U op de orgelgalerij.

Tegen de westmuur staat het voormalige smeedijzeren torenkruis. Dit kruis, dat in 1604 op de toren werd geplaatst, is in 1998 tijdens de restauratie vervangen. Het orgel, dat U het beste vanuit de kerkzaal kunt bekijken, werd door de orgelbouwer Johan Michael Garstenhouwer tussen 1814 en 1818 in Monnickendam gebouwd. De totale prijs voor het orgel bedroeg toen omgerekend ongeveer 650.- Euro.

Tijdens de afbouw op Texel in 1818 stierf de orgelbouwer op 67 jarige leeftijd aan een beroerte. Hij werd voor het orgel in de middenkerk begraven.

Na de tweede trap komt U op de éérste zolder van de toren.

Hier staat het historische, in 2015 gerestaureerde, handgesmede uurwerk. De exacte leeftijd van dit smeedijzeren torenuurwerk is niet bekend. Gotische kenmerken en de stand van de hoekstijlen duiden op een mogelijke datering tussen 1530 en 1570. Het archief van de kerk vermeldt dat er in 1607 een grote reparatie aan dit uurwerk is uitgevoerd. Dit uurwerk dat tot 1933 dienst heeft gedaan, is bijna geheel authentiek en behoort daarmee tot het zeer kleine aantal vergelijkbare torenuurwerken dat nog in Nederland aanwezig is. De door dit uurwerk aangestuurde wijzerplaten die in het midden van elke torenzijde geplaatst waren en maar één wijzer hadden zijn, toen er in 1932 een nieuw uurwerk kwam, meer naar de zijkant verplaatst. Aan de muur achter het gerestaureerde torenuurwerk ziet U een replica van de wijzerplaat van voor 1933.

Als U hoger gaat komt U op de uurwerkzolder.

Tegen de noordmuur staat het oude uurwerk uit de kerktoren van Oosterend. Dit uurwerk, dat in 1931 te Midwolda in Groningen is gemaakt en nog met de hand werd opgewonden, is enkele jaren geleden vervangen door een elektrisch uurwerk. Het uurwerk tegen de oostmuur van de toren is in 1932 gemaakt in Aarle Rixtel. Het geeft ook nu nog de tijd aan en het uurwerk zorgt er zelf voor dat zijn gewichten op tijd opgehesen worden doormiddel van een elektromotor.

Gaat U de volgende trap op dan komt U op de klokkenzolder.

De klok die U hier ziet werd in 1649, als werkopvulling tussen het gieten van geschut voor de V.O.C. en andere oorlogvoerenden in, gegoten in een geschutsgieterij in Enkhuizen.

In de Tweede Wereldoorlog haalde de bezetter de klokken uit kerktorens om ze om te smelten tot geschut en munitie. Het schip de "Hoop op Zegen" kreeg de opdracht deze klok samen met 250 andere klokken in januari 1945 per konvooi naar Duitsland te vervoeren. De "Hoop op Zegen" liep, vermoedelijk door een actie van de vuurtorenwachter uit Urk, samen met twee andere schepen nabij Urk aan de grond. Sabotage van bergers uit Urk zorgden er vervolgens voor dat het niet mogelijk was om de klokken te bergen. In juli 1945 werden de klokken alsnog geborgen, het schip viel niet meer te redden. Om de eigenaar van het schip de mogelijkheid te geven een nieuw schip te kopen werd een fonds opgericht waarin de eigenaars van de klokken omgerekend ongeveer 35.- Euro per klok moesten storten.

Deze klok is in 1952 hergoten omdat hij gescheurd was.

Na 25 meter klimmen (117 treden) bent U boven aangekomen.

Hier ziet U dat deze toren een stenen spits heeft, dit is in Nederland minder gebruikelijk.

Deze kerk werd in 1450 afgebouwd, de toren draagt echter het jaartal 1604.

Dit komt omdat in 1527 de torenspits tijdens noodweer instortte en er pas in 1604 een nieuwe stenen spits werd geplaatst. Deze stenen spits is een paar meter hoger dan de oude houten spits.

De "Staten van Holland" verleenden toestemming tot het heffen van belasting op sterke drank, bier en wijn kon en zo kon de bouw van de spits worden gefinancierd.

Meer wetenswaardigheden over het kerkgebouw staan in een apart informatieblaadje.

Dit blaadje kunt U voor 0.50 Euro verkrijgen bij de torenwachters.

Aan de achterzijde van dit blad vind U een kaartje dat helpt bij het vinden van bekende herkenningspunten. Geniet van het uitzicht en verder wensen wij U nog een prettig verblijf op Texel toe!

Denk straks om de afstapjes !

